

CRONICA ACTIVITĂȚILOR COMPLEXULUI NAȚIONAL MUZEAL CURTEA DOMNEASCĂ TÂRGOVIȘTE - 2007

*Georgeta Toma,
Corina Voiculescu*

Activitatea expozițională

I 100 de ani de la Răscoala din 1907, Muzeul de Istorie, 15 martie -15 aprilie 2007

Instituția noastră, și-a propus în programul de activitate pe anul acesta să aducă în atenția publicului vizitator o expoziție care să marcheze împlinirea a 100 de ani de la Răscoala din 1907, eveniment ce a afectat și județul Dâmbovița. Acest moment 1907, din istoria noastră a intrat într-un con de umbră, datorită faptului că în anii regimului comunist a reprezentat un subiect pentru care propagandiștii regimului, au cheltuit multă cerneală. Statul comunist s-a străduit să păstreze vie memoria acestui eveniment prin publicații de specialitate scrise de pe poziții partizane, creații artistice și prin manifestări grandioase cu prilejul împlinirii a 50 de ani și 70 de ani de la eveniment.

În anul 2007, la împlinirea a 100 de ani de la răscoală, unică la început de veac XX în Europa, s-a trecut de la o extremă la altă : de la elogiarea țăranilor și transformarea lor în eroi ai luptei de clasă, la ignorarea unui eveniment care particularizase istoria modernă a României. Această atitudine față de Răscoala din 1907 este argumentată astăzi de lipsa de actualitate, de faptul că, trăim într-o epocă a internetului și talk-show-urilor, care ne induc că, descindem dintr-o lume aristocratică, și nu dintr-un popor de țărani.

Răscoala din 1907, a fost un eveniment tragic care va accelera rezolvarea problemei agrare, amânată de foarte multă vreme. Aceasta fiind situația, muzeul nostru nu dorește să pice în extreme, adică să minimalizeze evenimentul sau să-l amplifice, sau și mai rău să-l uite, a dorit să-l aducă în atenția publicului nostru vizitator de toate vârstele, dar mai ales elevilor.

Cu ajutorul unui patrimoniu existent în colecțiile noastre, dar și a unui împrumutat pe perioada expoziției (Arhivele Naționale Dâmbovița, Bibliotecă Județeană *Ion Heliade Rădulescu*), am sugerat o imagine a lumii rurale dâmbovițene. Documentele de arhivă expuse atestă existența problemei agrare nerezolvată care a făcut posibilă izbucnirea răscoalei, în satele Săcuieni, Răzvad, Adâncă, Gura-Ocniței, Valea Voievozilor, sate care au constituit cel mai important centru al răscoalei. De asemenea, au fost marcate expozițional și celelalte centre

unde au fost mișcări de mai mică amploare ale răscoalei : satele Văcărești, Pierșinari, Matei Voievod, Pătroaia, Costești, și Găiești.

În patrimoniul Arhivelor Naționale Dâmbovița, se află dosarul celor 120 de țărani arestați în urma participării lor la răscoală. Aceste documente au fost expuse cu acest prilej, scoțându-se în evidență că centrul principal al răscoalei a fost satele Râzvad-Săcuieni. Cu ajutorul fotografiilor de epocă ale participanților implicați în răscoală, a hărților, a materialelor auxiliare, a publicațiilor am încercat să ilustrăm tema Răscoalei din 1907. Imaginile foto-documentare nu au fost suficiente dacă nu am fi prezentat publicului, câteva aspecte de viață rurală de la începutul secolului XX. Din patrimoniului etnografic al instituției, s-au selectat obiecte cu ajutorul cărora s-a reconstituit un interior al unei case de țăran mijlocăș și altul de țăran sărac.

Manifestarea dedicată evenimentului pe lângă expoziție a mai cuprins : simpozion științific, un concurs gen *cine știe câștigă*, program cultural-artistic și un dejun țărănesc oferit participanților. Simpozionul științific a avut înscris în program expunerii referitoare la problematica Răscoalei din 1907 și cu referire la județul Dâmbovița. La concursul Cine știe câștigă, cu tema *Răscoala țăranilor din 1907*, au participat echipe ale elevilor de la școlile Râzvad, Săcuieni, Adâncă, Gura – Ocniței, cărora li s-au acordat premii în cărți oferite de instituție.

II 130 de ani de la declararea Independenței de Stat a României, Muzeul de Istorie, 4 mai – 5 iunie 2007

Cu prilejul împlinirii a 130 de ani de la proclamarea independenței de Stat a României față de Imperiul Otoman, instituția noastră, a organizat o manifestare dedicată evenimentului dorind prin aceasta să releve importanța evenimentului pentru devenirea noastră ca stat independent, pășind pe calea modernizării și integrării europene. Manifestarea a cuprins: o expoziție, un concurs cu participarea unor elevi de la Colegiul Național *Ienăchiță Văcărescu*, Liceul Teoretic *Ion Heliade Rădulescu*, Liceul de Arte *Bălașa Doamna*, pe tema Războiul de Independență 1877-1878, precum și efectuarea unei excursii documentare în Bulgaria, pe traseul luptelor purtate de armata ruso-română împotriva turcilor (Ruse - Grivița –Plevna).

Expoziția a avut ca public elevii de gimnaziu și liceu, în vederea informării lor despre războiul care a marcat istoria modernă a României, cât și cunoașterea aspectelor locale legate de acesta. Prin expunerea unor litografii, fotografii, cărți poștale, hărți, armament, medalii, plachete, picturi, cât și a unor materiale auxiliare, s-a creionat cadrul general al desfășurării războiului și a luptelor purtate, la care au luat parte trupele românești și cele rusești. Participarea județului Dâmbovița la acest război a fost reliefat cu ajutorul documentelor de arhivă păstrate în Arhivele Naționale Dâmbovița (expuse cu această ocazie) și a unor fotografii de eroi dâmbovițeni. Contribuția ostașilor dâmbovițeni, jertfa lor de sânge, la susținerea războiului de independență a fost marcată prin expunerea unor fotografii ale unor

monumentelor de eroi din județ, a unor litografii *În amintirea vitejilor* cât și a *Listei eroilor dâmbovițeni* existentă în colecțiile Academiei Române.

Excursia documentară a avut drept scop cunoașterea locurilor istorice ale bătăliilor de la Grivița și Plevna unde armata română și-a adus contribuția la înfrângerea Imperiului Otoman. La împlinirea a 130 de ani de la eveniment, am dorit să marcăm evenimentul prin depunerea de flori în amintirea acestor eroi la mausoleul de la Plevna și participarea noastră la slujba de pomenire a eroilor ținută cu acest prilej. La acest eveniment au participat reprezentanții Primăriei orașului Târgoviște, Garnizoanei și Cercului Militar Târgoviște și ai Complexului Național Muzeal *Curtea Domnească*.

III Târgoviștea în documente și stampe de epocă secolele XV-XIX, Galeriile Stelea, 7septembrie – 30 octombrie 2007

Cu prilejul zilelor orașului Târgoviște 7-9 septembrie, instituția noastră a organizat o expoziție și o sesiune științifică.

Expoziția Târgoviștea în documente și stampe de epocă secolele XV-XIX s-a constituit într-un demers științific – expozițional, referitor la istoria orașului Târgoviște, oraș de care s-au legat mai toate evenimentele și înfăptuirile majore ale evului mediu românesc. Această expoziție este structurată tematic pe momentele relevante ale evoluției istorice: atestări documentare ale orașului; întărirea , dezvoltarea și organizarea instituțiilor statului(domnia, cancelaria și biserica) și a orașului; documente emise din cancelaria din Târgoviște și alți emitenți cu privire la activitatea social-economică și politică externă în perioada secolelor XV-XIX; reprezentarea orașului Târgoviște în documente cartografice; efigii de voievozi, domnitori în scaunul târgoviștean prezenți în opera artiștilor vremii datorită realizării deosebite în plan material și spiritual.

În toate timpurile imaginea a unor personalități politice a jucat un rol deosebit în promovarea unui program politic, economic și cultural. Voievozii noștri au fost conștienți de importanța acestui fapt, de aceea vor acorda atenție deosebită formării și promovării propriilor lor imagini. Tablourile votive din ctitoriile voievodale, imprimarea efigiilor voievodale pe monede, pe bule sigilare, pe steme, pe cărți vechi românești sau gravarea și litografierea portretelor de domnitori și a bătăliilor purtate de aceștia, denumite generic stampe (prezente în expunere în argumentarea tematicii expoziționale) demonstrează ideea că imaginea contribuie la realizarea programului politic al fiecărui voievod.

Târgoviștea voievodală cu excepționalele sale realizări arhitecturale și de pictură murală și iconografică a fost sursa de inspirație a artiștilor de secol XIX: Michael Bouquet, Nicolae Chirculescu, Carol Popp de Szathmary, Karol Isler prezenți prin opera lor artistică în expunerea tematică.

Un ultim capitol al tematicii îl constituie expunerea unor documente în original emise de cancelaria din Târgoviște, dar și de privați, care aduc în prim plan diferite aspecte ale vieții social economice ale orașului Târgoviște.

Expunerea unor artefacte ca: tezaure monetare, ceramică medievală, unelte, arme, cărți vechi tipărite în tiparnițele de la Mănăstirea Dealu și Mitropolia Târgoviștei, demonstrează existența unei economii și a unui comerț prosper care au putut susține financiar o dezvoltare culturală și edilitar – urbanistică pe măsură.

Sesiunea științifică - *Vechi capitale ale Țării Românești. Rolul și locul lor în dezvoltarea societății românești și afirmarea Țărilor Române, Târgoviște, 7 septembrie 2007*

Manifestarea a debutat în Aula Universității *Valahia*, prin susținerea unor comunicări științifice de muzeografi și cercetători științifici, cât și lansarea numărului festiv 2(21) 2007 al revistei de cultură istorică *Eroica*. Lucrările sesiunii s-au desfășurat pe două secțiuni: Secțiunea I -Civilizație , cultură și ortodoxie la curțile domnești din Țările române. Interferențe și influențe între Occident și Orient(Muzeul de Istorie, sala Mircea cel Bătrân), Secțiunea II- Târgoviștea în documente și stampe de epocă , secolele XV-XIX. 90 de ani de la bătăliile de la Mărăști, Mărășești și Oituz (Galeriile Stelea)

IV Zilele Europene ale Patrimoniului – 19 septembrie 2007, Muzeul de Istorie

Anul acesta a fost propusă tema - *Peisajul cultural, sumă a diversității culturale* realizată printr-o expoziție cu titlul **Bulgarii în județul Dâmbovița** și un spectacol cultural susținut de elevii grupului școlar *Udrea Băleanu* din comuna Băleni, județul Dâmbovița. Expoziția prin expunerea unor documente, fotografii, costume populare tradiționale și textile de interior demonstrează prezența acestei etnii cu specificul ei, în contextul social, economic și cultural al populației majoritare.

Expoziția 130 de ani de la declararea Independenței de Stat a României

Lucrările sesiunii științifice

100 de ani de la Rascoala din 1907

Expozitia 100 de ani de la Rascoala din 1907